

De AP-opleidingsevaluatie: de kwaliteit van onze opleidingen in kaart

Om de kwaliteit van haar professionele bacheloropleidingen te borgen startte AP in 2015 met de AP-opleidingsevaluatie. Centraal hierbij staat de kwaliteitsontwikkeling van de opleiding, waarbij inzicht verwerven, verbeteracties stellen en kwaliteit borgen kritische succesfactoren zijn. Deze AP-opleidingsevaluatie omvatte een (bijna) jaarlijkse thematische evaluatie van de opleidingen. Via zeven thema's¹ werden kwaliteitskenmerken² van opleidingen geëvalueerd en geborgd. Een commissie van zowel interne als externe evaluatoren beoordeelde aangeleverde (leer- en toets)materiaal en ging in gesprek met de opleidingsverantwoordelijken, lectoren, studenten, alumni en het werkveld. De bevindingen en overwegingen werden in een verslag bezorgd aan de opleiding waarna een publieke informatiefiche opgemaakt werd die men op de AP-website kon raadplegen.

Op basis van de evaluatie van deze methodiek en een project in het kader van de AP-Strategie 2021-2025 werd een nieuwe methodiek uitgewerkt die opstart vanaf 2022-2023: de regie 2.0. Ter afronding van de AP-opleidingsevaluatie zijn in onderstaand overzicht alle publieke infofiches van deze opleiding gebundeld.

Een analyse die leidt tot een actieplan

Op basis van de suggesties en verplichte werkpunten uit de AP-opleidingsevaluatie formuleerde de opleiding actiepunten/verbeteracties. De opleiding werd bij de formulering en uitvoering van haar acties ondersteund door de bevoegde algemene diensten.

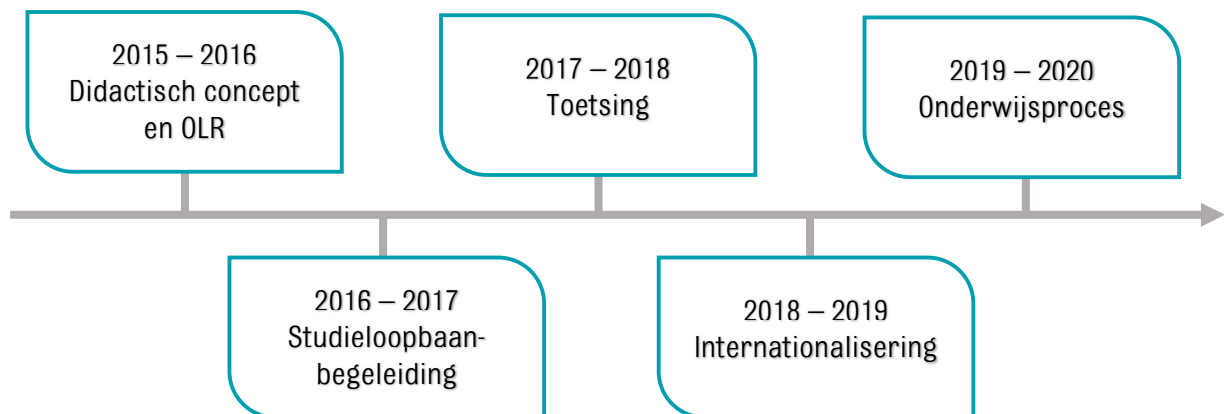
Overzicht van de belangrijkste ondernomen acties door deze opleiding:

- Via het proces curriculumwijziging:
 - o (2016-2017) Naar aanleiding van nieuwe DLR, fusie van de Artesis Hogeschool en de Pantijn Hogeschool, de nieuwe strategische doelstellingen van de hogeschool en het dept. Gezondheid en welzijn en de bemerkingen van de visitatiecommissie (2013), wenst de opleiding een grondige curriculumwijziging door te voeren. Opbouw van het nieuwe curriculum aan de hand van zeven levensfasen van de vrouw en via het didactisch concept van Van Merriënboer (4C/ID-model).
 - o (2017-2018) Gefaseerde uitrol nieuw curriculum. ...

¹ Didactisch concept en OLR, onderwijsproces, toetsing, internationalisering, nexus onderwijs-onderzoek, kwaliteitsontwikkeling, studieloopbaanbegeleiding

² De kwaliteitskenmerken zijn een vertaling van elementen uit de ESG (European Standards and Guidelines for Quality Assurance) die kwaliteitsvol hogeronderwijsopleidingen typeren en een vertaling van de visie van AP.

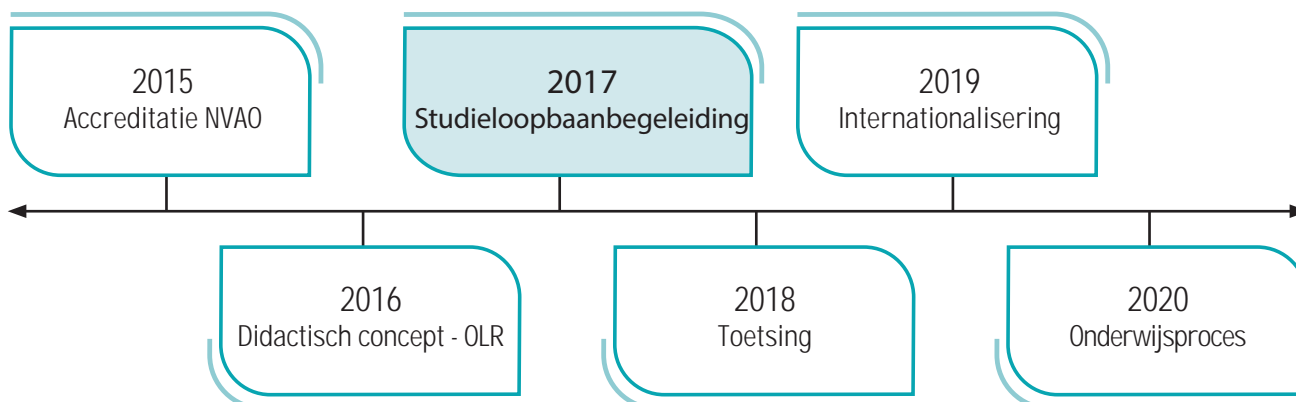
Kalender³

³ De oorspronkelijke planning zoals terug te vinden in onderstaande publieke infofiches werd bijgestuurd n.a.v. feedback van de opleiding, voorbereiding op een eventuele visitaties, afronding van de AP-opleidingsevaluatie, ...

KWALITEITSFICHE

PROFESSIELE BACHELOR IN DE VROEDKUNDE

STUDIELOOPBAANBEGELEIDING

Studieloopbaanbegeleiding (SLB) is een ruim begrip waaronder verschillende ondersteunings- en begeleidingsactiviteiten voor studenten vallen (bv. individuele begeleiding van studenten, workshops in klasverband, taalbeleid...). Elke opleiding bouwt haar eigen aanbod in studieloopbaanbegeleiding uit om zo een antwoord te bieden op het vraagstuk rond instroom, doorstroom en uitstroom van de studenten binnen deze opleiding.

SAMENSTELLING COMMISSIE

Voorzitter:

Johannes Dowit, AP Hogeschool

Secretaris:

Evy De Bie, AP Hogeschool

Externe domeindeskundige:

Joyce Huvaere, Hogeschool Gent

Externe domeindeskundige:

Dascha Debruyne, Hogeschool West-Vlaanderen

GESPREKSPARTNERS

Eén gespreksgroep bestaande uit het opleidingshoofd, vijf medewerkers en vier studenten van de opleiding.

INTERNE VOORBEREIDENDE ANALYSE

Studentgerichte diensten

Dienst Kwaliteit, planning en organisatie

DOCUMENTATIE

Opleidingskaart

Kwaliteitskaart

KWALITEITSCRITERIA

1. De opleiding voorziet in ondersteuning en begeleiding gekoppeld aan het didactisch concept.
2. De opleiding stemt haar ondersteunings- en begeleidingsaanbod af op een behoefteanalyse bij haar studenten.
3. De opleiding biedt concrete en toegankelijke dienstverlening voor alle studenten rond (her)oriëntering, studiebegeleiding, trajectbegeleiding, individuele aanpassingen en gerichte doorverwijzing bij psycho-sociale problemen.
4. De aanspreekpunten studieloopbaanbegeleiding van de opleiding registreren systematisch hun begeleidings- en ondersteuningsactiviteiten. Zij sturen hun aanbod op basis daarvan bij.

STERKE PUNTEN

- De opleiding zet sterk in op de ontwikkeling van (studie)vaardigheden en op professionele vorming. Zo heeft elke student tijdens zijn traject een persoonlijke coach.
- De opleiding heeft eveneens een aanvullend aanbod, zoals studiebegeleiding, trajectbegeleiding, STUVO AP. Hierdoor is een goede en brede begeleiding van studenten mogelijk waarin het hele spectrum van studieloopbaanbegeleiding een duidelijke plaats heeft.
- Via instapscreenings en duidelijke begincompetenties voor de eerste stage is de opleiding in staat om studenten tijdig verdere begeleiding aan te bieden.
- Binnen de opleiding zijn er verschillende formele en informele overleg- en communicatiekanalen. Samen met o.a. de resultaten van studentenbevragingen en gegevens over slaagcijfers heeft de opleiding zo voldoende informatie om haar werking te verbeteren.
- De opleiding investeert sterk in de professionalisering van de medewerkers die betrokken zijn bij studieloopbaanbegeleiding.

VERPLICHTE WERKPUNTEN

/

SUGGESTIES

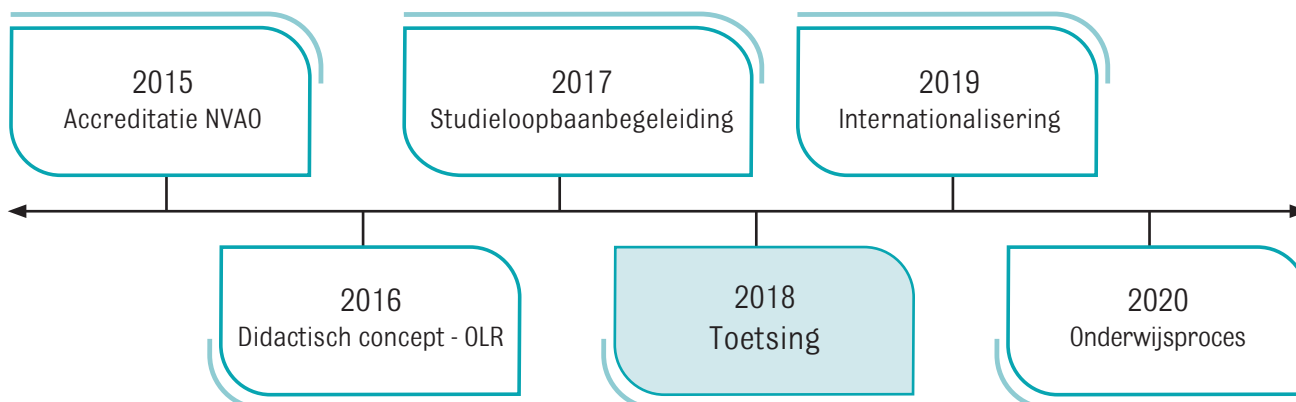
- Vroege uitvallers blijven een uitdaging voor de opleiding. De aanpak in het nieuwe curriculum biedt meer mogelijkheden om deze studenten sneller op te sporen en te begeleiden. De commissie raadt de opleiding aan om dit goed op te volgen.

EEN ANALYSE DIE LEIDT TOT EEN ACTIEPLAN MET CONTINUE OPVOLGING

Net zoals alle opleidingen van de AP Hogeschool maakt de opleiding **Vroedkunde** een jaarlijkse stand van zaken op en formuleert ze naar aanleiding van de resultaten van de AP opleidingsevaluatie verbeteracties in haar jaaractieplan. De realisatie van deze verbeteracties wordt opgevolgd door de AP Hogeschool via een BeleidsOpvolgingsSysteem. De effectiviteit en kwaliteit van de bijsturingen wordt niet alleen geëvalueerd bij de volgende ronde van dit evaluatiethema, maar eveneens bij het thema Kwaliteitsontwikkeling van de AP-opleidingsevaluatie.

KWALITEITSFICHE

PROFESSIELE BACHELOR IN DE VROEDKUNDE

TOETSING

Kwaliteitsvolle toetsing is een essentieel onderdeel van goed onderwijs. Bovendien is correcte toetsing noodzakelijk om de waarde van het diploma te garanderen. De kennis, het inzicht en de vaardigheden van studenten moeten dan ook op een valide en betrouwbare manier geëvalueerd worden. Daarnaast zijn feedback en het kunnen leren van een toets een belangrijk element in het leerproces van een student. Het is dan ook belangrijk dat de beoordelingsprocedures duidelijk en transparant zijn voor studenten en beoordelaars.

SAMENSTELLING COMMISSIE

Voorzitter:

Sonja Spee, AP Hogeschool

Secretaris:

Evy De Bie, AP Hogeschool

Externe onderwijskundige:

Nathalie Schepens, HoWest

Extern opleidingshoofd:

Lies Van Winkel, Erasmushogeschool Brussel

Intern opleidingshoofd:

Jo van den Hauwe, AP Hogeschool

GESPREKSPARTNERS

Opleidingsverantwoordelijken

Studenten

Lectoren

Werkveldcommissie (02.02.2018)

INTERNE VOORBEREIDENDE ANALYSE

Dienst Onderwijsontwikkeling en –innovatie

Beleidsadviseur onderwijs

Dienst Onderwijs- en studentenadministratie

Dienst Kwaliteit, planning en organisatie

DOCUMENTATIE

Opleidingskaart

Kwaliteitskaart

Leer- en toetsmiddelen

ECTS-fiches

Onderwijs- en examenreglement

KWALITEITSCRITERIA

1. De toetsing is valide opgezet: de toetsvormen en het toetsprogramma zijn geschikt om na te gaan en aan te tonen dat de beoogde leerresultaten (eindcompetenties) en de leerdoelen van de opleidingsonderdelen zijn bereikt.
2. De beoordelingsprocedures zijn betrouwbaar opgezet. De toetsvragen en opdrachten zijn eenduidig geformuleerd. De subjectiviteit van de beoordelaar wordt zoveel mogelijk uitgesloten. Er worden meetbare criteria als leidraad gebruikt bij de beoordeling.
3. De beoordelingsprocedures zijn voor de studenten transparant en duidelijk beschreven.
4. De opleiding wordt afgesloten met (een) geïntegreerd(e) toets(en) die de beoogde leerresultaten (eindcompetenties) omvat(ten). Bij de beoordeling hiervan worden externe deskundigen betrokken. De opleidingsstaf bewaakt het gerealiseerde niveau van de opleiding.
5. Het onderwijs en examenreglement en administratieve procedures ondersteunen de opleidingen bij hun zorg voor de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van beoordelingsprocedures.

STERKE PUNTEN

- De opleiding heeft veel aandacht voor het toetsen aan de hand van reële werkveldcases en opdrachten in de reële beroepscontext.
- De opleiding toetst haar leerdoelen aan de hand van goed gekozen en gevarieerde toetsvormen.
- De beoordelingsinstrumenten voor het nieuwe curriculum zijn duidelijk opgesteld.
- Via opleidingsbrede afspraken is er een transparante communicatie naar studenten. Via ECTS-fiches, toetsmatrijzen, de competentiegroeikaart en het gebruik van pictogrammen in cursussen wordt zowel de toetsing als de koppeling met eindcompetenties steeds verduidelijkt voor studenten.
- De opleiding heeft een duidelijk concept en trekt dit door doorheen de hele opleiding. Het hele team is doordrongen van dit beleid. De manier waarop de opleiding aan kwaliteitsvol toetsen werkt, is een voorbeeld voor andere.

VERPLICHTE WERKPUNTEN

/

SUGGESTIES

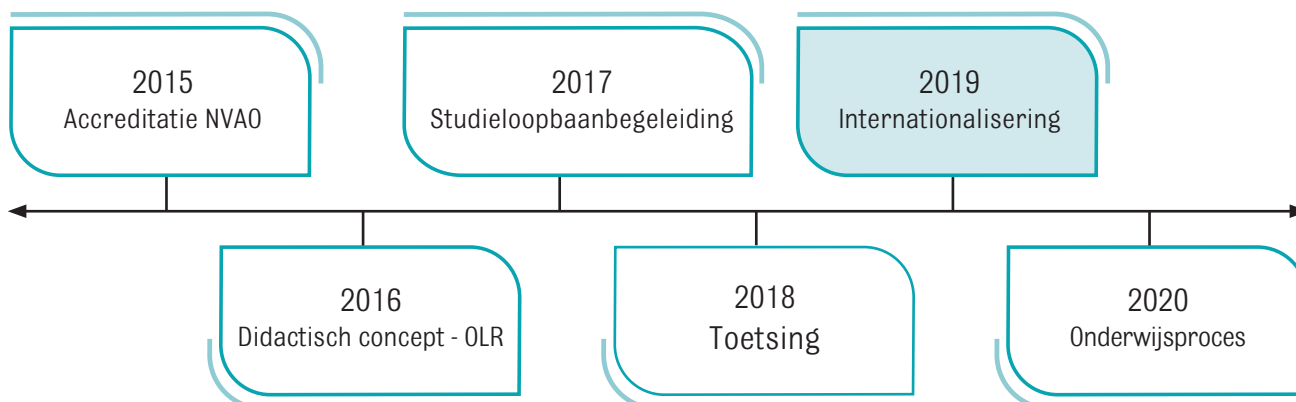
- De commissie adviseert de opleiding om op regelmatige basis 'critical friends' te betrekken om de uitwerking van haar toetsbeleid te evalueren. Zeker in de opstartfase van een nieuw curriculum is dat belangrijk.
- De commissie adviseert de opleiding om te onderzoeken op welke manier het holistische karakter van de stagebeoordeling beter kan bewaakt worden.

EEN ANALYSE DIE LEIDT TOT EEN ACTIEPLAN MET CONTINUE OPVOLGING

Net zoals alle opleidingen van de AP Hogeschool maakt de opleiding **Vroedkunde** een jaarlijkse stand van zaken op en formuleert ze naar aanleiding van de resultaten van de AP opleidingsevaluatie verbeteracties in haar jaaractieplan. De realisatie van deze verbeteracties wordt opgevolgd door de AP Hogeschool via een BeleidsOpvolgingsSysteem. De effectiviteit en kwaliteit van de bijsturingen wordt niet alleen geëvalueerd bij de volgende ronde van dit evaluatiethema, maar eveneens bij het thema Kwaliteitsontwikkeling van de AP-opleidingsevaluatie.

KWALITEITSFICHE

PROFESSIELE BACHELOR IN DE VROEDKUNDE

INTERNATIONALISERING

AP hecht veel belang aan een internationale focus. Via internationale mobiliteit of internationalisation@home krijgen studenten de kans om andere culturen te ontdekken, hun talenkennis uit te breiden en hun maatschappijbeeld in een bredere context te plaatsen. Het laat hen toe om competenties te ontwikkelen die cruciaal zijn om goed te functioneren in de globaliserende en interculturele maatschappij van vandaag. Internationale samenwerking tussen opleidingen stimuleert curriculumontwikkeling en -vernieuwing en genereert aantrekkelijke, relevante programma's.

SAMENSTELLING COMMISSIE

Voorzitter:

Evy De Bie, AP Hogeschool

Secretaris:

Alexandra Pauwels, AP Hogeschool

Externe domeindeskundige:

Annelore Schittecatte, Erasmushogeschool

Externe domeindeskundige:

Angèle Geerts, Avans Hogeschool

GESPREKSPARTNERS

Gespreksgroep bestaande uit het opleidingshoofd en 5 lectoren betrokken bij internationalisering

5 studenten

INTERNE VOORBEREIDENDE ANALYSE

Dienst Onderzoek en internationalisering

DOCUMENTATIE

Opleidingskaart

Kwaliteitskaart

Databank international office

KWALITEITSCRITERIA

1. De eindcompetenties hebben een internationale focus. Deze is gericht op het functioneren in een multiculturele en interculturele beroepscontext.
2. De opleiding maakt gebruik van internationale lesgevers en lesmateriaal.
3. Er is internationale mobiliteit van studenten en personeel.

STERKE PUNTEN

- De opleiding heeft de internationale focus op een natuurlijke manier ingebed in haar curriculum. De studenten maken op dit vlak een zichtbare groei door gedurende de drie opleidingsjaren.
- De commissie waardeert de doordachte inzet van casestudies en diversiteitsweken.
- De opleiding maakt deel uit van meerdere netwerken en werkt samen met enkele vaste partners, zowel voor docenten- als studentenmobiliteit. Ze benchmarkt zich met partners en volgt dat ook systematisch op.

VERPLICHTE WERKPUNTEN

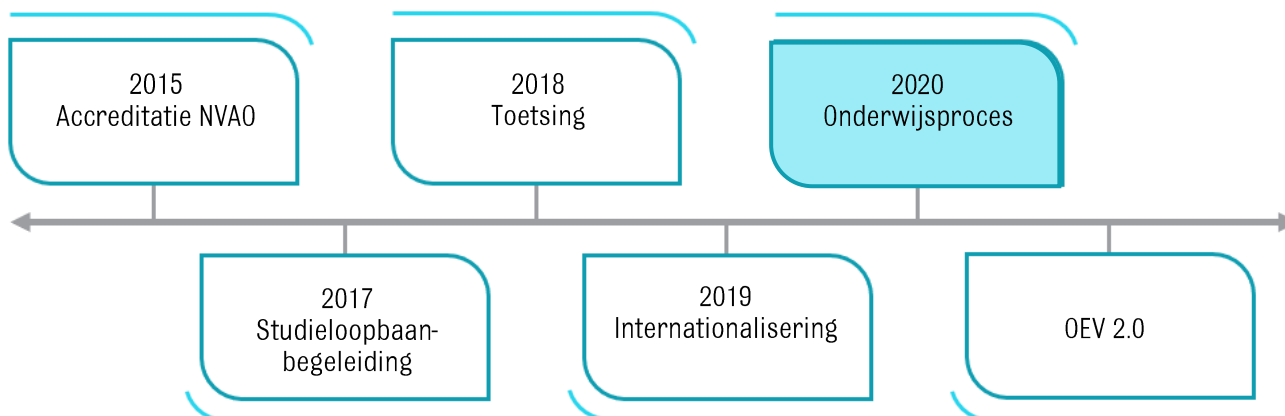
/

SUGGESTIES

- De commissie ziet nog groeipotentieel in de opleiding wat betreft het ontwikkelen van de praktische vaardigheden met betrekking tot interculturele aspecten.

EEN ANALYSE DIE LEIDT TOT EEN ACTIEPLAN MET CONTINUE OPVOLGING

Net zoals alle opleidingen van de AP Hogeschool maakt de opleiding **Vroedkunde** een jaarlijkse stand van zaken op en formuleert ze naar aanleiding van de resultaten van de AP-opleidingsevaluatie verbeteracties in haar jaaractieplan. De realisatie van deze verbeteracties wordt opgevolgd door de AP Hogeschool via een BeleidsOpvolgingsSysteem. De effectiviteit en kwaliteit van de bijsturingen wordt niet alleen geëvalueerd bij de volgende ronde van dit evaluatiethema, maar eveneens bij het thema Kwaliteitsontwikkeling van de AP-opleidingsevaluatie.

Omwille van de COVID-19-maatregelen werd een alternatieve procedure uitgevoerd voor de opleidingsevaluaties van academiejaar 2019-2020. Op basis van het toegestuurd materiaal van de opleiding noteerden commissieleden sterke punten en vragen. Deze voorbereidingen werden samengebracht in één verslag en integraal aan de opleiding bezorgd. De dienst Kwaliteit, Planning en Organisatie besprak dit verslag digitaal met de opleiding. Op deze manier werd in overleg een samenvatting (eindverslag) opgemaakt met vermelding van de sterke punten, werkpunten en suggesties.

ONDERWIJSPROCES

Centraal in de opleiding staat het onderwijsproces, het structureert de volledige werking van een opleiding. Het is dan ook belangrijk dat dit onderwijsproces goed doordacht, grensverleggend en op maat is. Via verschillende werkvormen (binnen en buiten de hogeschool) en leermiddelen wil men komen tot integratie van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes in het vakgebied.

SAMENSTELLING COMMISSIE	GESPREKSPARTNERS
<p>Voorzitter: Evy De Bie, AP Hogeschool</p> <p>Secretaris: Carolien Cuyt, AP Hogeschool</p> <p>Externe onderwijskundige: Lies Van Winkel, Erasmushogeschool Brussel</p> <p>Extern opleidingshoofd: Els Hendrix, Hogeschool PXL</p>	<p>Opleidingshoofd</p> <p>Drie lectoren</p>
INTERNE VOORBEREIDENDE ANALYSE	DOCUMENTATIE
<p>Dienst Onderwijsontwikkeling en -innovatie</p>	<p>Opleidingskaart</p> <p>Kwaliteitskaart</p> <p>Leer- en toetsmiddelen</p>

KWALITEITSCRITERIA

1. De opbouw van het programma is gericht op het integreren van kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes in het vakgebied.
2. De opleiding geeft het onderwijs vorm aan de hand van adequate didactische werkvormen (en leeractiviteiten). Leermiddelen zoals cursussen en de elektronische leeromgeving worden op consistente wijze in de opleiding gebruikt.
3. De opleiding heeft zicht op de haalbaarheid van het curriculum en stuurt dit bij. Ze houdt hierbij rekening met het perspectief van de student, het perspectief van de opleiding en het perspectief van de lectoren.

STERKE PUNTEN

- De opleiding heeft een duidelijke pedagogische visie en streeft naar zo min mogelijk pure kennisreproductie. Het is knap dat de opleiding gelooft in geïntegreerder evalueren of lesgeven in een duidelijke context. Dit komt sterk naar voren door het inzetten op casuïstiek.
- De commissie vindt de opleiding een best practice. Het is sterk dat er een overzicht bestaat van vakken, planning, aantal uren per werkvorm en evaluatievormen. Het is goed dat dergelijke beslissingen op opleidingsniveau genomen worden om trouw te blijven aan het didactisch concept.
- Het vormgeven van digitale cursussen wordt over het lectorenteam heen afgesproken. Er is toegankelijk studiemateriaal voor de student met een éénduidige, transparante structuur. Dit komt het leerproces van de student ten goede.

VERPLICHTE WERKPUNTEN

/

SUGGESTIES

- De opleiding denkt na over hoe zij de voorbereidingen op practica efficiënt kunnen opvolgen. Een van de denkpijlers is om de studenten een digitaal voorbereidingstraject te laten doorlopen. De opleiding gaat dit idee verder onderzoeken en het kleinschalig uitproberen. Tijdens de voorbije COVID-19-periode werden bepaalde zaken die hiertoe kunnen bijdragen reeds opgezet en uitgetoet. De commissie raadt de opleiding aan om hier verder op in te zetten en om de sterktes uit deze periode mee te nemen in de verdere uitbouw.
- De opleiding bracht reeds de haalbaarheid van het programma en de piekbelasting voor studenten in kaart. De commissie raadt de opleiding aan om dit blijvend te bewaken.
- De commissie adviseert de opleiding om specifiek (pedagogisch) vakjargon te vermijden in de opleidingskaart, zodat dit studenten nog meer aanspreekt.

EEN ANALYSE DIE LEIDT TOT EEN ACTIEPLAN MET CONTINUE OPVOLGING

Net zoals alle opleidingen van de AP Hogeschool, maakt de opleiding Vroedkunde een jaarlijkse stand van zaken op en formuleert ze, naar aanleiding van de resultaten van de AP opleidingsevaluatie, verbeteracties in haar jaaractieplan. De realisatie van deze verbeteracties wordt opgevolgd door de AP Hogeschool via een BeleidsOpvolgingsSysteem. De effectiviteit en kwaliteit van de bijsturingen wordt niet alleen geëvalueerd bij de volgende ronde van dit evaluatiethema, maar eveneens bij het thema Kwaliteitsontwikkeling van de AP-opleidingsevaluatie.